

II. Operne predstave. Pripravljajoč se na uprizoritev dveh novitet, na Straussovega »Netopirja« in Wagnerjevega »Holandca«, je podala slovenska opera v minolem mesecu le novo uprizoritev Gounodovega »Fausta«. Naštudovanje »Fausta« z novim opernim osebjem znači seveda isto kakor študijum novitete, le za občinstvo ni Faust novost, pač pa dobrodošel in priljubljen znanec iz repertoarja prejšnjih sezon, katerega novo uprizoritev rado vidi, da primerja moč novih izvrševalcev z močjo bivših članov našega odra. V gospici Carnerijevi smo pridobili Margareto, katera uveljavi ves blišč, ki je lasten tej ulogi. Neoporekljivo je njeno pevanje, glasovno brezmadežno, muzikalno sijajno, toplo občuteno, vsekdar učinkljivo in plemenito izraženo. Visoko si cenimo gospico Carnerijevo, cenimo v njej heroinski glas, cenimo v njej tudi fino čutečo umetnico, diko našega odra.

Je pa tudi Margareta, ki ji je bilo dano, da se je napojila iz čaše radosti, ki je pa tudi do dna izpila grenkobo krute usode nezakonske matere, v svoji realnemu življenju povzeti in vendar z nežno poezijo ozarjeni prikazni uloga, po kateri mora dramatiška pevka hrepeneti. Gounodu je Margaretina oseba glavno težišče, njej je posvetil vso svojo pozornost, v njej se mu osredotočuje mišljenje in čutenje, njej velja ves čar, ki oživilja njegovo glasbo. Gounodova opera je kakor pesem, ki opeva le Margareto in ki glorifikuje ljubeznivi čar poetiške njene prikazni, zbujajoča usmiljenje in sočutje za Margaretino trpljenje. V tej glasbi vzklije sladkost ljubezni v slikovit opojen cvet, dokler se ne izgubi v vzvišenem poveljavanju alegoriški zakončanega odrešenja in oproščenja od pozemskega Margaretinega trpljenja.

Protitežišče je Gounodu sarkastiški duh Mefista; markantna individualiteta izrazovitega značaja je zato v Gounodovi glasbi Mefisto, druga glavna oseba. Faust je v opernem libretu oproščen filozofskih problemov Goethejeve tragedije in vse bolj le pasiven.

Glasba, ki jo je ustvaril Gounod k Faustu, pravilno k Margareti, kakor nazivlje on svojo opero, je umotvor, katerega svežost ni še usahnila, katera je marveč trajne učinkljivosti. Čuvstvovanje, ki se javi v divni tej glasbi, je privrelo iz dna poetične in vroče duše. Iz plemenitega mišljenja privrela, sega Gounodova glasba v srce, vnema čutenje, vzbuja drhtenje in ostane enako učinkljiva, najsi jo čuješ zopet in zopet, pristna visoka pesem ljubezni, pristopna čutilom mladih i starih, vonja polna pesem poletne noči.

Mefisto, kakor ga podaje gosp. Pestkovski, je izrazovit, krepko posnet iz smeje fantazije in živahno podan. Iskre krešoča njegova igra ima svoj višek v mogočno razburkanem prizoru, ko se zvija Mefisto pred križem v zamolkli besnosti, jezno grizoč svoj hladilni meč. Pevski podaje g. Pestkovski Mefista z odličnim sonornim basom, znamenito pred vsem v satanski zabarvani kavatini o zlatu, ki vlada svet.

Vedno lepše se razvija gosp. Desari. Mladostno čvrsti njegov tenor mu oživilja lahkotna energija, katera mu dodaje tople akcente krepostne brhkosti, izražajoče se tudi v samozavestni igri. Njegov »Faust« je kakor vsaka po gospodu Desariju podana uloga nov časten, nadobuden uspeh. V »Valentinu« ima gosp. režiser Nolli eno onih liriški-elegijskih partij, ki se njegovemu mehko zaokroženemu baritonu najbolje prilegajo, in v katerih pride lepota njegovega glasu v svojih specifičnih lastnostih najbolje do veljave. Razkošen je »Siebel« gospe Palakove, prisrčen in ljubezniv, podan z vso gracijo, ki je lastna izborni

naši subreti. Našemu odru manjkajočo altistinjo je z najboljšo voljo nadomestovala gospica Bitenčeva kot »Marta«, kratka uloga Branderja je pa bila poverjena marljivemu gosp. Polašku.

V poročilu o prizadevanju opernega osebja je zabeležiti pohvalno naslovno ulogo »Daliborja«, katero je podal pri eni zadnjih predstav tenorist gosp. Lebeda, nadomestivši gosp. Desarija. Podal je gosp. Lebeda vestno in nadrobno naštudovano partijo in to s povoljnim uspehom, ki bodi mlademu začetniku v izpodbudo.

Dva sijajna večera je omogočilo gostovanje člana dvorne opere dunajske, tenorista gosp. Frana Pacala, ki je nastopil kot Janko v »Prodani nevesti« in v naslovni ulogi »Fausta«. Gostovanje umetnikov priznane veljave je priporočilno; ne podaja se z njim občinstvu le prilika, da se seznani z reprezentanti velikih oper, s takim gostovanjem se razvname tudi večje zanimanje za pevsko umetništvo sploh, se vzgaja kritičnost občinstva in utrdi in ustali se mu okus. To je pa v prid domači umetnosti, kajti kritičnost in okus občinstva sta odločilna za stopnjo glasbe, katero zahteva občinstvo, in katera se mu mora podati spričo njegove zahteve.

S takimi dosedaj nenavadnimi gostovanji je pričela intendantca, povabivši v Ljubljano gosp. Pacala, obeta pa za to sezono še gostovanje gospodov Navala in Heša. Znan že izza solistiškega nastopa pri lanjskem koncertu »Glasbene Matice«, pri katerem se je izvrševal Mozartov »Rekviem«, se je proslavil gospod Pacal z nastopoma na slovenskem odru kot vrstnik najodličnejših dramatiških pevskih umetnikov. Z vseoblastnostjo, ki je lastna popolnosti, in z imponujočo umerjenostjo umetniške samozavesti se mu razvija mogočni glas, v vsaki legi krepak, v vsaki niansi dovršen. Ustvarjanje tona, počenši od zastavljanja pa do polnega zaokroženja v skrajno mogočnost je ono, kar vzbuja v svoji divnosti občudovanje. Vrlina znamenitega izšolanja se druži tu z milobo glasu in z moškostjo plemenitega zanosa. Pacalova večera sta slovensko občinstvo vzradostila in mu vtisnila v spomin z intenzivnostjo, ki jo vzmore le dovršenost, pristnega umetnika neprecenljivega glasu.

In ker je bil i materialni uspeh tega gostovanja za intendantco kar najboljši, se je nadejati, da mu pripravi ona še druga že obljubljena gostovanja.

—oe—

Koncert „Glasbene Matice“. Deveto koncertno leto je pričela »Glasbena Matica« v nedeljo, dne 3. decembra m. l., s koncertom, ki je bil mimo dosedaj običajnih prireditev vseskozi vokalni, brez orkestra, vrsta moških, ženskih in mešanih zborov, fino in umetniški izvedenih, kakor pristoji ugledu in imenu zbora »Glasbene Matice«, in kakor vsekdar smelo pričakujemo od njegovega vodje, gosp. Mateja Hubada, večšega mojstra v minuciozno vestnem proučevanju skrbno in okusno izbranega sporeda.

Spored 1. letošnjega koncerta je podal v prvi svoji polovici reprodukcije že preje izvrševanih zborov, Dvořaka ljubezniva ženska zbor »Prstan« in »Da, jaz te zapustim«, nedavno zamrlega Stanka Pirnata moški zbor »Pomlad in